

WYTYCZNE DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA PODCZAS POBIERANIA I TRANSPORTU PRÓBEK ZGODNIE Z NORMĄ PN-ISO 5667-10:1997; PN-EN ISO 5667-6:2016-12, PN-EN ISO 5667-3:2018-2- ŚCIEKI, WODY POWIERZCHNIOWE

Celem niniejszej instrukcji jest ustalenie jednolitego sposobu postępowania podczas pobierania próbek ścieków i wód powierzchniowych metodą manualną. Sposób pobierania próbek oraz ich transportowania i przechowywania **mają istotny wpływ na uzyskiwane wyniki i decyzje podejmowane na ich podstawie.**

Zasady pobierania próbek ścieków i wód powierzchniowych przez Klienta:

1. Zaleca się stosowanie pojemników przygotowanych w Laboratorium
2. Dopuszcza się pobieranie próbek do czystych butelek PET po wodzie niegazowanej oraz własnych butelek szklanych Klienta
(Laboratorium odpowiada za próbkę od momentu przyjęcia jej do badania)
3. Rodzaj pojemnika i sposób jego napełniania określa tabela poniżej
4. Próbkę pobierać za pomocą czystego czerpaka, wiadra lub butelki z szerokim wlewem
5. Nie pobierać osadów z dna (przepływ laminarny ścieków) i ciał stałych pływających po powierzchni
6. Pojemniki napełniać jednym zdecydowanym ruchem w celu uniknięcia sedimentacji cząstek stałych
7. W przypadku pobierania z kanału/rowu wybierać miejsce reprezentatywne dla strumienia wody/ścieków (przepływ burzliwy, 1/3 głębokości poniżej lustra cieczy), pobierać w kierunku przeciwnym do kierunku przepływu medium.
8. Próbkę jednorazowa/chwilowa – cała objętość próbki pobrana w tym samym czasie poprzez jednorazowe zaczerpnięcie
9. Próbkę złożona – próbka powstała poprzez zmieszanie co najmniej 2 próbek jednorazowych. Rodzaje próbek złożonych: pobieranie proporcjonalnie do czasu (próbki jednorazowe pobieranych w równych odstępach czasu i zmieszane w równych objętościach) i pobieranie proporcjonalnie do przepływu (próbki jednorazowe pobieranych w równych odstępach czasu i zmieszane w objętościach proporcjonalnych do przepływu). W celu uzyskania próbki złożonej próbki jednorazowe zmieszać w wiadrze i następnie po dokładnym ich wymieszaniu napełniać pojemniki zgodnie z tabelą poniżej.
10. Próbkę należy po pobraniu oznakować i **dostarczyć do Laboratorium w dniu pobierania.**
11. **Próbki do czasu dostarczenia do Laboratorium przechowywać w temperaturze 2-5 st. C i w ciemności.**
12. W szczególnych przypadkach sposób pobierania należy konsultować z Laboratorium

**WYTYCZNE DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA PODCZAS POBIERANIA I TRANSPORTU PRÓBEK ZGODNIE Z NORMĄ
PN-ISO 5667-10:1997; PN-EN ISO 5667-6:2016-12, PN-EN ISO 5667-3:2018-2- ŚCIEKI, WODY POWIERZCHNIOWE**

Badany parametr	Rodzaj pojemnika	Minimalna objętość do badania	Sposób napełniania	Płukanie pojemnika ściekami ?	Maksymalny czas przechowywania 2-5 st.C/(ciemność)
pH	Plastik lub szkło	250 ml	Bez pęcherzyków powietrza	NIE	1 doba
Zawiesiny ogólne	Plastik	2 l	Nie pobierać pod korek	TAK	2 doby
BZT ₅	Plastik	1 l	Bez pęcherzyków powietrza	TAK	1 doba
ChZT	Plastik	250 ml	Nie pobierać pod korek	TAK	1 doba
Fosfor ogólny	Plastik	250 ml	Nie pobierać pod korek	TAK	1 doba
Azot ogólny	Plastik	1 l	Nie pobierać pod korek	TAK	1 doba
Azot azotanowy	Plastik				
Azot azotynowy	Plastik				
Azot Kjeldahla	Plastik				
Azot amonowy	Plastik	250 ml	Bez pęcherzyków powietrza	TAK	1 doba
Chlorki	Plastik	500 ml	Bez pęcherzyków powietrza	TAK	1 doba
Siarczany	Plastik				
Ekstrakt eterowy	Szkło	1 l	Nie pobierać pod korek	NIE !!!	1 doba
Żelazo	Plastik	500 ml	Nie pobierać pod korek	TAK	1 doba
Indeks oleju Indeks fenolowy	Ciemne szkło	1,5 l	Nie pobierać pod korek	NIE !!!	1 doba
Metale	Plastik	250 ml	Nie pobierać pod korek	NIE !!!	1 doba
Temperatura Tlen rozpuszczony	Analizy możliwe do wykonania tylko przez personel Laboratorium w miejscu pobierania				

Informacja dla Klienta: Sposób pobierania próbki oraz czas od pobrania próbki do wykonania badania ma istotny wpływ na wiarygodność uzyskiwanych wyników. Przekroczenie czasu określonego jako maksymalny do wykonania badania i/lub brak informacji od Klienta na temat czasu pobierania (data, godzina) będzie skutkowało uzyskaniem wyników nieprzydatnych do oceny zgodności. Adnotacja o nieprzydatności wyników do oceny zgodności w takim przypadku zostanie umieszczona na sprawozdaniu z badania. Prosimy o stosowanie się do wytycznych zamieszczonych w niniejszej instrukcji. W celu uzyskania dodatkowych informacji prosimy o kontakt z Laboratorium.

